

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Назва освітнього компонента <i>Нормативний/вибірковий</i>	Порівняльна типологія англійської та української мов нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2024-2025/ VII семестр / IV курс
Викладач	Коноваленко Т.В.
Профіль викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/sklad-kafedry-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/konovalenko-tetyana-vasilivna/ /
Контактний телефон	+380975065430
E-mail:	tetiana_konovalenko@mdpu.org.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=2063
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Щочерверга з 14.20 до 15.40 <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Вивчення дисципліни узагальнює цикл теоретичних дисциплін і ґрунтується на знаннях, здобутих студентами на заняттях з української та англійської мов, з урахуванням фактичного матеріалу відповідних аспектів загального мовознавства: фонетики й фонології, лексичної системи, граматичної системи, морфології й синтаксису.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Основна мета засвоєння курсу – формування базових теоретичних знань, необхідних для встановлення основ будови рідної та іноземної мови шляхом узагальнення системних мовних відомостей, що дасть можливість визначити основні напрямки для подальшого порівняння цих мовних систем на різних рівнях.

Завдання дисципліни: ознайомлення студентів з теоретичними основами функціонування рідної та іноземної мов; формування та розвиток уміння користуватися методом мовознавчого дослідження та аналізу й синтезу мовних явищ; формування та розвиток уміння інтегрувати науково-теоретичні знання з практичним контекстом при вирішенні професійних завдань; розвиток таких якостей особистості як самостійність, відповідальність, організованість, цілеспрямованість внаслідок підвищення ролі самостійної роботи студентів

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 6) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11) Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1) Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2) Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3) Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.

ФК 8) Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	16	14	60

6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати завдання періодичного та підсумкового (семестрового) контролю.
- Дотримуватись Кодексу академічної доброчесності, прийнятого у МДПУ імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akadem-dobrochesnosti_2020.pdf та Положення про Академічну доброчесність https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/akademichna-dobrochesnist_2020.pdf;
- Здобувачі освіти мають самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та періодичного контролю, самостійні завдання, посилаючись на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
-----------------	------	---	------------	----------	-------------	------------------

БЛОК 1.

ПОРІВНЯЛЬНА ТИПОЛОГІЯ ЯК НАУКА

12	Тема 1. Contrastive typology as a science	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Contrastive typology as a branch of linguistics 2. Aims and methods of contrastive typology 3. Principal terms and notions of contrastive typology 4. Kinds of typological investigations. 5. The typological method vs. The historical and contrastive linguistic methods of investigation. 6. The principal linguistic methods employed in contrastive typology. 7. The typical features of a language vs. the structural type of the language. 	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
20	Тема 2. Contrastive typology of phonetic and phonological systems	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (16 год.)	5-8	<ol style="list-style-type: none"> 1. Typological constants of the phonetic/phonological levels. 2. Quantitative and qualitative characteristics in the system of vowels of 	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

				<p>the contrasted languages.</p> <p>3. Quantitative and qualitative characteristics in the system of consonants in the contrasted languages.</p> <p>4. Assimilation of consonants in the contrasted languages.</p> <p>5. Common and divergent structural types of syllables in the contrasted languages.</p> <p>6. Word-stress and its functions the contrasted languages.</p> <p>7. Utterance stress and utterance intonation the contrasted languages.</p> <p>8. Isomorphisms/all omorphisms in the system of speech tones the contrasted languages.</p>		
БЛОК 2						
ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ СИСТЕМ						
16	Тема 3. Typology of the lexical systems	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	14-18	1. Typological constants of the lexical level.	5	впродовж першого навчального семестру (другий

				<p>2. The semantic structure of words in the contrasted languages.</p> <p>3. Means of nomination in the contrasted languages.</p> <p>4. Types of motivation in the contrasted languages.</p> <p>5. Principles of typological classification of lexicon.</p> <p>6. Socially, stylistically and functionally distinguishable classes of lexicon.</p> <p>7. Lexico-stylistic classes of words.</p> <p>8. Isomorphic and allomorphic types of word-formation in the contrasted languages.</p> <p>9. Typology of idiomatic and set expressions.</p>		періодичний контроль)
20	Тема 4. Typology of the morphological systems	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (12 год.)	9, 12, 19, 20	<p>1. Typological constants of the morphological level.</p> <p>2. Isomorphisms/all omorphisms in the morphemic structure of English</p>	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

				<p>and Ukrainian words.</p> <p>3. Typology of parts of speech in the contrasted languages.</p> <p>4. Typology of the noun. The category of definiteness/ indefiniteness.</p> <p>5. Typology of the adjective. Base / derivative adjectives. Classes / morphological categories of adjectives.</p> <p>6. Typology of the numeral.</p> <p>7. Typology of the pronoun. Classes/morphological categories of pronouns.</p> <p>8. Typology of the verb. Classes/morphological categories of verbs. Verbals in English and Ukrainian.</p> <p>9. Typology of the adverb in English and Ukrainian.</p> <p>10. Typology of the functional parts of speech (prepositions, conjunctions, particles).</p>	
--	--	--	--	--	--

22	Тема 5. Typology of the syntactic systems	Лекція (4 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (16 год.)	10, 11, 21	<p>1. Syntactic processes and syntactic relations in the contrasted languages.</p> <p>2. Typology of word-groups in the contrasted languages.</p> <p>3. Typology of the simple sentence in the contrasted languages.</p> <p>4. Typological characteristics of main and secondary parts of the sentence in the contrasted languages.</p> <p>5. Typology of the compound sentence in the contrasted languages.</p> <p>6. Typology of the complex sentence in the contrasted languages.</p>	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
----	---	--	------------	--	---	---

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЇ/ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема лекційного/практичного заняття	Зміст лекційного/практичного заняття
Тема 1. Contrastive typology as a science	Be ready to discuss these issues: 1. Contrastive typology as a branch of linguistics

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Aims and methods of contrastive typology 3. Principal terms and notions of contrastive typology 4. Kinds of typological investigations. 5. The typological method vs. The historical and contrastive linguistic methods of investigation. 6. The principal linguistic methods employed in contrastive typology. 7. The typical features of a language vs. the structural type of the language. <p>Лекція, міні-лекція, buzz-group лекція, метод проблемного викладу навчального матеріалу, частково-пошуковий (евристичний) метод, дослідницький метод, дискусія, методи контрактивного аналізу лінгвістичних одиниць</p>
<p>Тема 2. Contrastive typology of phonetic and phonological systems</p>	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Typological constants of the phonetic/phonological levels. 2. Quantitative and qualitative characteristics in the system of vowels of the contrasted languages. 3. Quantitative and qualitative characteristics in the system of consonants in the contrasted languages. 4. Assimilation of consonants in the contrasted languages. 5. Common and divergent structural types of syllables in the contrasted languages. 6. Word-stress and its functions the contrasted languages. 7. Utterance stress and utterance intonation the contrasted languages. 8. Isomorphisms/allomorphisms in the system of speech tones the contrasted languages. <p>Лекція, міні-лекція, buzz-group лекція, метод проблемного викладу навчального матеріалу, частково-пошуковий (евристичний) метод, дослідницький метод, дискусія, методи контрактивного аналізу лінгвістичних одиниць</p>
<p>Тема 3. Typology of the lexical systems</p>	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Typological constants of the lexical level. 2. The semantic structure of words in the contrasted languages. 3. Means of nomination in the contrasted languages. 4. Types of motivation in the contrasted languages. 5. Principles of typological classification of lexicon. 6. Socially, stylistically and functionally distinguishable classes of lexicon. 7. Lexico-stylistic classes of words. 8. Isomorphic and allomorphic types of word-formation in the contrasted languages. 9. Typology of idiomatic and set expressions. <p>Лекція, міні-лекція, buzz-group лекція, метод проблемного викладу навчального матеріалу, частково-пошуковий (евристичний) метод, дослідницький метод, дискусія, методи контрактивного аналізу лінгвістичних одиниць</p>
<p>Тема 4. Typology of the morphological systems</p>	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Typological constants of the morphological level. 2. Isomorphisms/allomorphisms in the morphemic structure of English and Ukrainian words. 3. Typology of parts of speech in the contrasted languages. 4. Typology of the noun. The category of definiteness/ indefiniteness. 5. Typology of the adjective. Base / derivative adjectives. Classes / morphological categories of adjectives.

	<p>6. Typology of the numeral.</p> <p>7. Typology of the pronoun. Classes/morphological categories of pronouns.</p> <p>8. Typology of the verb. Classes/morphological categories of verbs. Verbals in English and Ukrainian.</p> <p>9. Typology of the adverb in English and Ukrainian.</p> <p>10. Typology of the functional parts of speech (prepositions, conjunctions, particles).</p> <p>Лекція, міні-лекція, buzz-group лекція, метод проблемного викладу навчального матеріалу, частково-пошуковий (евристичний) метод, дослідницький метод, дискусія, методи контрактивного аналізу пінгвістичних одиниць</p>
<p>Тема 5. Typology of the syntactic systems</p>	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <p>1. Syntactic processes and syntactic relations in the contrasted languages.</p> <p>2. Typology of word-groups in the contrasted languages.</p> <p>3. Typology of the simple sentence in the contrasted languages.</p> <p>4. Typological characteristics of main and secondary parts of the sentence in the contrasted languages.</p> <p>5. Typology of the compound sentence in the contrasted languages.</p> <p>6. Typology of the complex sentence in the contrasted languages.</p> <p>Лекція, міні-лекція, buzz-group лекція, метод проблемного викладу навчального матеріалу, частково-пошуковий (евристичний) метод, дослідницький метод, дискусія, методи контрактивного аналізу пінгвістичних одиниць</p>

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Contrastive typology as a science	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Give a short prehistory of European contrastive typology of the 17th-18th centuries. 2. The contribution to contrastive typological investigations of the brothers F. and A. Schlegel, and W. Humboldt, H. Steinthal and other 19th century linguists. 3. Prague school linguists (Mathesius, N. Trubetskoy, V. Skalicka and others) and their typological investigations. 4. Other 20th century linguists (E. Sapir, J. Greenberg, O. Isachenko, Y. Zhluktenko, etc.) and their contribution to typological and contrastive linguistics. <p>Пошук інформації, її аналіз та порівняння, застосування власного досвіду, обговорення, створення освітнього/рефлексивного продукту, постерів</p>
Тема 2. Contrastive typology of phonetic and phonological systems	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. P. Mendzerath's parallelogram and the study of syllables in different languages. 2. Isomorphisms and allomorphisms in the system of speech tones in English and Ukrainian. <p>Пошук інформації, її аналіз та порівняння, застосування власного досвіду, обговорення, створення освітнього/рефлексивного продукту, постерів</p>
Тема 3. Typology of the lexical systems	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The extralingual factors predetermining the birth and functioning of the universal lexicon. 2. The existing approaches to the systemic study and classification of lexicon. 3. Words of common Indo-European stock and nationally specific lexicon in English and Ukrainian. <p>Пошук інформації, її аналіз та порівняння, застосування власного досвіду, обговорення, створення освітнього/рефлексивного продукту, постерів</p>
Тема 4. Typology of the morphological systems	<p>Be ready to discuss these issues:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Word classes" vs. The parts of speech in English and Ukrainian. 2. Isomorphism and allomorphism in the expression of definiteness and indefiniteness in the contrasted language. <p>Пошук інформації, її аналіз та порівняння, застосування власного досвіду, обговорення, створення освітнього/рефлексивного продукту, постерів</p>

Тема 5. Typology of the syntactic systems	Be ready to discuss these issues: 1. Typology of the composite sentence in the contrasted languages. 2. Typology of the complex sentence in the contrasted languages. 3. Punctuation. Пошук інформації, її аналіз та порівняння, застосування власного досвіду, обговорення, створення освітнього/рефлексивного продукту, постерів
---	--

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p>

	<p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 464 с.
2. Comrie, Bernard, et al. "Chapter Introduction." WALS Online - Chapter Introduction, The World Atlas of Language Structures Online, 2013.
3. Song, J.J. (ed.) (2011). The Oxford Handbook of Linguistic Typology. Oxford: Oxford University Press
4. Moravcsik, Edith (2013). Introducing Language Typology. Cambridge, London: Cambridge University Press.
5. Larry M. Hyman. Where's Phonology in Typology? [Електронний ресурс]: University of California, Berkeley. URL: http://linguistics.berkeley.edu/phonlab/annual_report/documents/2006/Hyman_Phonology_in_Typology.pdf
6. Laura Christine Dilley. The Phonetics and Phonology of Tonal Systems. S.B., Brain and Cognitive Sciences Massachusetts Institute of Technology, 1997. URL: <http://personal.bgsu.edu/~dilley/Dilley-thesis.pdf>
7. Bromberger, Sylvain & Morris Halle. 1989. Why phonology is different. Linguistic Inquiry 20.51-70.
8. Сучасна українська мова / А.П.Грищенко ті ін. К.: Вища школа, 2002. 439 с.

9. Вихованець І.Р., Городенська К.Г. Теоретична морфологія української мови /За ред. чл. – кор. НАН України І.Вихованця. К., 2004.
10. Гуйванюк Н.В., Кардашук О.В., Кульбабська О.В. Синтаксис сучасної української мови: Схеми і таблиці. Чернівці, 2003.
11. Гуйванюк Н.В., Кульбабська О.В. Складні ускладнені речення: Теоретично-практичний блок. Рекоменд. Міністерством освіти і науки України як навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. Чернівці: Рута, 2003.
12. Кучеренко І.К. Теоретичні питання граматики української мови: Морфологія. Вінниця: Поділля-2000, 2003.
13. Яцимівська М.Т. Сучасна українська мова: Пунктуація. Навч. пос. Львів: ЛНУ, 2002.
14. Burridge Kate & Bergs Alexander, 2016, *Understanding language change*, London/New York: Routledge. DOI : 10.4324/9781315463018
15. Brinton Laurel J. & Traugott Elizabeth C., 2006 (2005), *Lexicalization and Language Change*, Cambridge: Cambridge University Press. DOI : 10.1017/CBO9780511615962
16. Durkin Philip, 2014, *Borrowed Words: A History of Loanwords in English*, Oxford, New York: Oxford University Press.
17. Kastovsky Dieter, 1986, "The problem of productivity in word-formation", *Linguistics* 24, 585-600. DOI : 10.1515/ling.1986.24.3.585
18. Plag Ingo, 2018, *Word-Formation in English*, Cambridge University Press. DOI : 10.1017/CBO9780511841323
19. Twardzisz, Piotr (9 July 2015). "Book Review: The Oxford reference guide to English morphology". *Journal of English Linguistics*. 43 (3): 253–256. doi:10.1177/0075424215592228
20. *An Introduction to English Morphology: Words and Their Structure*. Andrew Carstairs-McCarthy. Edinburgh University Press, 2018.
21. *Introducing English Syntax: A Basic Guide for Students of English*. Peter Fenn, Götz Schwab, 2018.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.tu-chemnitz.de/phil/english/chairs/linguist/independent/kursmaterialien/contrli/ConLi1004.pdf>
2. <http://projectlingu.wordpress.com/2012/01/03/contrastive-linguistics-and-its-relationship-to-typology-and-dialectology/>
3. <http://webh01.ua.ac.be/vdauwera/Contrastive%20Linguistics%20and%20Linguistic%20Typology.pdf>
4. <https://www.elance.com/samples/contrastive-typology/23315661/>
5. <http://ifa.amu.edu.pl/psicl/files/27/05Tarasova.pdf>
6. <http://www.personal.uni-jena.de/~mu65qev/papdf/CA.pdf>
7. Graph words online thesaurus (2011-2015) [online] Available from: <http://graphwords.com>. Accessed 28 Nov 2019.
8. Lexipedia. Where the words have meaning (2012) [online] Available from: <http://www.lexipedia.com>. Accessed 28 Nov 2019.
9. Lingro dictionary. [online] Available from: <http://lingro.com>. Accessed 28 Nov 2019.
10. Vocabulary.com (2015) [online] Available from: <http://www.vocabulary.com>. Accessed 28 Nov 2019.
11. Council of Europe (2001) *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge: Cambridge University Press [online]. Available from: <http://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>. Restructured version available from: https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/source/framework_en.pdf. Accessed 28 Nov 2019.